

OBČINA MOKRONOG-TREBELNO
Pod Gradom 2

8230 Mokronog

DODATEK ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANA NA VAROVANA OBMOČJA

za

Okoljsko poročilo za Občinski prostorski plan občine
Mokronog – Trebelno

Domžale, oktober 2025

DODATEK ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANA OPN NA VAROVANA OBMOČJA

Domžale, oktober 2025

Naročnik:	Občina Mokronog-Trebelno Pod Gradom 2 8230 Mokronog
Projekt:	Okoljsko poročilo za Občinski prostorski plan občine Mokronog-Trebelno
Območje:	občina Mokronog-Trebelno
Številka projekta:	501/25
Vodja projekta:	Tanja Sunčič, univ. dipl. biol.
Podpis in žig:	
Sodelovali:	Ipsum d.o.o. Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem. (IZS TK-0582) Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd. Lucija Česnik, mag. var. nar. Lucija Griz, mag. eko. in biod. Tina Ozebek, dipl. biol. (un)
Ključne besede:	občinski prostorski plan, strateški dokument, varovana območja (Natura območja, zavarovana območja), zavarovane vrste, habitatni tipi, škodljivi vplivi, ukrepi in usmeritve

Kazalo vsebine

1.	UVOD	5
2.	IME IN KRATEK OPIS PLANA	6
	2.1.1. Vsebina plana	6
	2.1.2. Izhodišča prostorskega razvoja	7
	2.1.3. Predstavitev ključnih strateških ciljev in usmeritev OPP	7
3.	PODATKI O OPP OBČINE MOKRONOG - TREBELNO	9
	3.1. OBMOČJE, KI GA ZAJEMA OPP	9
	3.2. DOLOČITEV NAMENSKE RABE PROSTORA OPP	9
	3.3. OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH NA VAROVANA OBMOČJA	9
	3.4. PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA	11
	3.5. POTREBE PO NARAVNIH VIRIH	11
	3.6. PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI	12
4.	PODATKI O VAROVANIH OBMOČJIH	13
	4.1. VARSTVENI CILJI VAROVANIH OBMOČIJ IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČIJ	13
	4.2. PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ	13
	4.3. POVZETEK PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH, PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC	15
	4.3.1. Pravni režimi	15
	4.3.2. Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic in stopnja upoštevanja v planu	16
	4.4. VRSTE IN HABITATNI TIPI ZA KATERE JE NATURA OBMOČJE DOLOČENO	16
	4.5. NAČRTI ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH	17
	4.6. OPIS OBSTOJEČEGA IZHODIŠČNEGA STANJA VAROVANIH OBMOČIJ	17
	4.7. KLJUČNE ZNAČILNOSTI KVALIFIKACIJSKIH VRST IN HABITATNIH TIPOV NA NATURA OBMOČJU	18
	4.8. PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU	21
5.	METODE PRESOJE VPLIVOV NA NARAVO	22
6.	PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH OPP IN NJEGOVI PRESOJI	24
	6.1. ALTERNATIVNE REŠITVE	29
	6.2. USMERITVE ZA IZBOLJŠANJE PLANA IN OMILITVENI UKREPI	29
	6.3. NAVEDBA MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE	30
7.	PODLAGE ZA IZDELAVO DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV PLANA NA VAROVANA OBMOČJA	31
	7.1. ZAKONODAJA	31
	7.2. VIRI	31

Kazalo tabel

Tabela 1: Informativni pregled uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura 2000 v občini Mokronog-Trebelno	9
Tabela 2: Podatki o Natura 2000 območjih (povzeto po Standardnem obrazcu za opis Natura 2000 območij)	16
Tabela 3: Pregled Natura 2000 območij na območju občine	17
Tabela 4: Ekološke značilnosti in ogroženost kvalifikacijskih vrst na območjih Natura 2000 v občini Mokronog-Trebelno. Vsi podatki so povzeti po Naravovarstvenem atlasu (oktober, 2025).	18
Tabela 5: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe planov na varovana območja	22

Kazalo slik

Slika 1: Prikaz območja občine Mokronog - Trebelno	6
--	---

Priloga 1: Izvleček iz PUN 2023-2028 za obravnavane vrste za Natura 2000 območja

1. UVOD

Dodatek za presojo sprejemljivosti izvedbe plana na varovana območja za Občinski prostorski plan (OPP) občine Mokronog-Trebelno (v nadaljevanju Dodatek) je bil izdelan kot dodatek k Okoljskemu poročilu za Občinski prostorski plan občine Mokronog-Trebelno (v nadaljevanju Okoljsko poročilo).

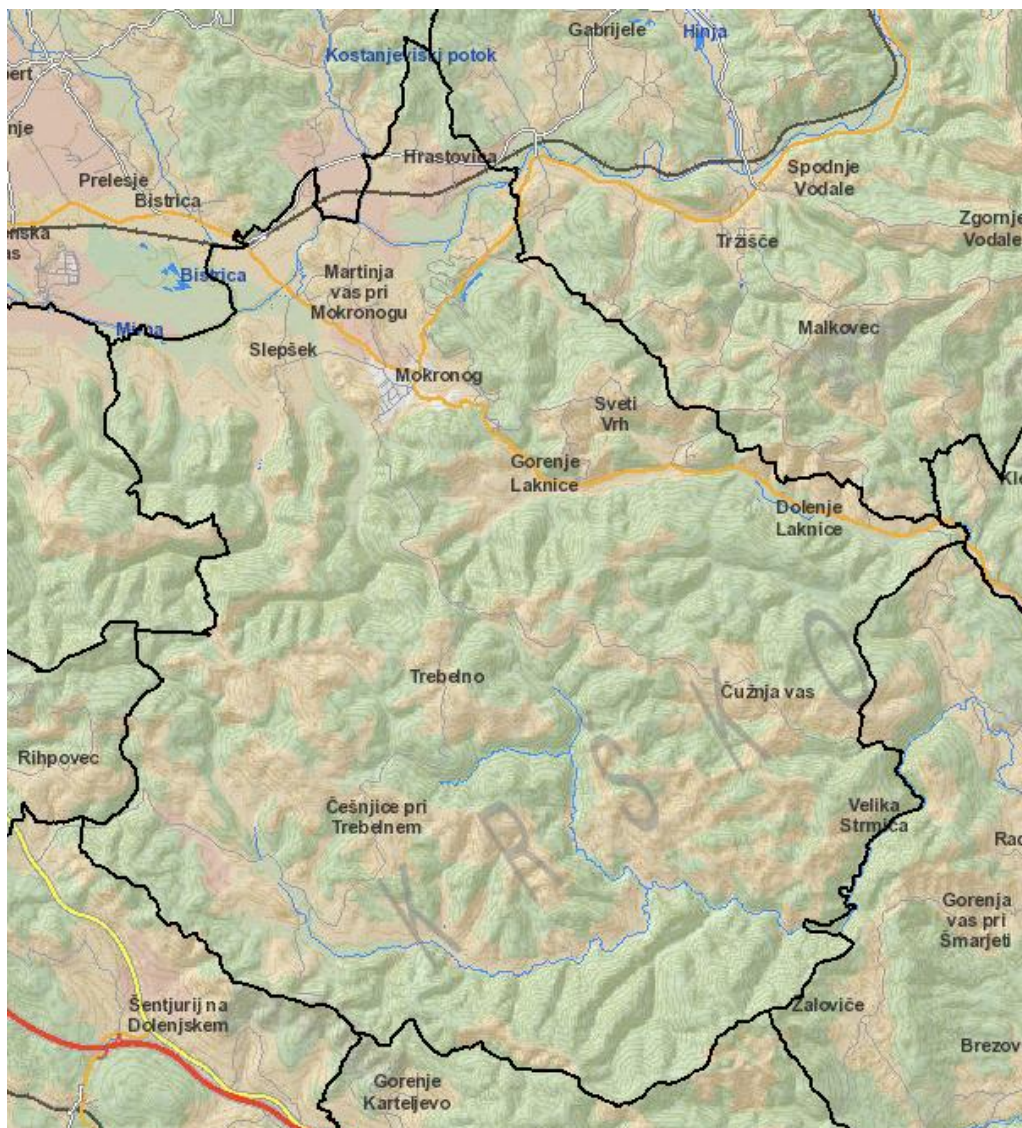
OPP zajema celotno območje občine Mokronog-Trebelno. V občini se nahajata dve Natura 2000 območji. Zavarovanih območij na območju občine ni.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) v svojem 3. členu (4. točka) zahteva, da »če se presoja sprejemljivosti planov opravi v okviru celovite presoje vplivov na okolje ali presoja posegov v naravo v okviru presoje vplivov na okolje, v skladu s predpisi s področja varstva okolja, morajo biti ugotovitve in presoje v okoljskem poročilu ali v poročilu o vplivih na okolje prikazane ločeno in v skladu z določbami tega pravilnika«. Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov na varovana območja je podlaga za izvedbo II. stopnje ocene sprejemljivosti izvedbe plana in posegov v naravo na varovana območja v skladu z zgoraj omenjenim Pravilnikom.

V začetni fazi priprave Dodatka in Okoljskega poročila se je izvedlo vsebinjenje, kjer se je predvidelo morebitne bistvene vplive izvedbe OPP na naravo. V sklopu vsebinjenja smo določili varovana območja in kvalifikacijske vrste, ki bodo oziroma ne bodo v nadaljevanju vključena v presojo. V presojo smo zaradi narave presojanega dokumenta – OPP se skladno z določili ZUreP-3 smatran kot strateški dokument, vključili vsa Natura 2000 območja ter vse kvalifikacijske vrste.

2. IME IN KRATEK OPIS PLANA

Predmet presoje je Občinski prostorski plan občine Mokronog-Trebelno (v nadaljevanju OPP).

Slika 1: Prikaz območja občine Mokronog - Trebelno
(vir: Atlas okolja, september 2025)

2.1.1. Vsebina plana

Odlok vsebuje poglavja:

1. Uvodne določbe,
2. Izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine, ki vključujejo:
 - a. izhodišča prostorskega razvoja
 - b. cilje skladnega prostorskega razvoja
 - c. zasnovo prostorskega razvoja
 - d. zasnovo gospodarske javne infrastrukture in infrastrukture družbenega pomena
 - e. prednostna območja za razvoj dejavnosti, pomembnih za občino in pogoji za ohranjanje posamične poselitve

- f. zasnovo zelenega sistema
 - g. usmeritve za razporejanje dejavnosti in območja, za katera se izdelata urbanistična ali krajinska zasnova
 - h. usmeritve za določitev prostorskih izvedbenih pogojev
3. Predhodne in končne določbe.

Grafični del je vsebuje karte:

- Karta 1: Zasnova prostorskega razvoja
- Karta 2: Zasnova gospodarske javne infrastrukture in infrastrukture državnega pomena
- Karta 3: Prednostna območja za razvoj dejavnosti in pogoji za ohranjanje posamične poselitve
- Karta 4: Zasnova zelenega sistema
- Karta 5: Usmeritve za razporejanje dejavnosti in območja, za katera se izdelata urbanistična ali krajinska zasnova

2.1.2. Izhodišča prostorskega razvoja

Izhodišča prostorskega razvoja občine so opredeljena v 6., 7., 8., in 9. členu osnutka Odloka o občinskem prostorskem planu občine Mokronog-Trebelno. Tako plan upošteva izhodišča in usmeritve Strategije prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS, št. 76/04), Prostorskega reda Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04) in drugih aktov, s katerimi se na podlagi predpisov načrtuje razvoj oziroma širitev posameznih objektov in omrežij gospodarske javne infrastrukture, gospodarskih, okoljskih in družbenih dejavnosti.

Izhodišča prostorskega razvoja Slovenije do leta 2050 opredeljujejo pet strateških ciljev, ki jim bo sledila in jih skozi prostorski razvoj udejanjala tudi občina Mokronog-Trebelno:

- Občina ima dobro ohranjeno naravo z večjim obsegom območij varstva narave in kulturne dediščine (zelo zdravo in kakovostno bivalno okolje).
- Osnova za razvoj gospodarstva in zagotavljanje delovnih mest za domače prebivalstvo je v gospodarskih conah Puščava, kamor se preusmerja dejavnosti iz obstoječe gospodarske cone v Mokronogu, in Martinja vas.
- Potencial za razvoj novih stanovanjskih območij in organizirano gradnjo hiš se kaže v naseljih Slepšek, Beli Grič in Trebelno.
- Ohranjanje posamične poselitve kot avtohtonega poselitvenega vzorca in omejevanje posamične poselitve v vinogradniških območjih.
- Potencial za hitrejši razvoj turizma se kaže v ohranjanju kvalitet kulturne krajine z zagotavljanjem razvoja kmetijstva v vinogradniških območjih in preprečevanjem nove posamične poselitve in s tem preprečevanjem obremenitev okolja. Razvoj turizma se načrtuje s preobrazbo območja opuščene farne v Martinji vasi pri Mokronogu, z oživitvijo projekta Makronovo, z nadaljnjim razvojem turizma na posestvu Pule na Drečjem vrhu in z razvojem eko naselja ob Radni vasi.

2.1.3. Predstavitev ključnih strateških ciljev in usmeritev OPP

Cilji skladnega prostorskega razvoja občine so opredeljeni v 10. členu osnutka Odloka o OPP občine Mokronog-Trebelno. Od navedenih pomembnejših skupnih interesov in ciljev prostorskega razvoja Občine so med drugim:

- zagotavljanje površin za skladen in trajnostni dolgoročni prostorski razvoj naselij, za potrebe zaposlitve in bivanja,
- zagotavljanje površin za razvoj občinskega središča z območji zaposlitve (proizvodne in obrtne dejavnosti, storitve, dejavnosti prometa, trgovina), krepitvijo centralnih dejavnosti, površinami za bivanje,
- zagotavljanje površin in drugih pogojev za razvoj gospodarskih dejavnosti in drugih oblik zaposlitve,
- zagotavljanje površin in drugih pogojev za turistični razvoj, športa in rekreacije ter z njimi povezanih spremljajočih dejavnosti,
- razvijanje ustreznih sistemov mešane rabe prostora v vaških naseljih s ciljem ohranjanja poselitve na podeželju in spodbujanja razvoja dopolnilnih dejavnosti,
- varovanje vodnih virov,
- spodbujanje prenove trškega in vaških jeder ter drugih območij skladno z vrednotami ohranjanja kulturne dediščine,
- razvijanje kolesarskih, peš in drugih daljinskih rekreacijskih povezav med posameznimi območji aktivnosti (kulturnih, športno-rekreacijskih, izobraževalnih, upravnih, stanovanjskih itd.)
- izboljšanje prometnih povezav in umirjanje prometa v jedrih naselij,
- izboljšanje komunalne urejenosti naselij in celovita infrastrukturna ureditev novih območij poselitve,
- vključevanje v regionalne razvojne projekte,
- ohranjanje posamične poselitve in sanacija razpršene gradnje,
- zagotavljanje ustreznih prostorskih rešitev za zmanjševanje posledic morebitnih nesreč v naseljih, ki so ogrožena zaradi poplav, erozije, plazov, potresov in požarov.

Prostorski razvoj v občini je relativno omejen in usmerjen na dopolnjevanje ter zaokroževanje obstoječih poselitvenih območij. Širitev naselij se načrtuje v omejenem obsegu, večinoma za lasten razvoj in krajevne potrebe.

3. PODATKI O OPP OBČINE MOKRONOG - TREBELNO

3.1. OBMOČJE, KI GA ZAJEMA OPP

Občinski prostorski plan zajema celotno občino Mokronog - Trebelno.

3.2. DOLOČITEV NAMENSKE RABE PROSTORA OPP

Obstoječa namenska raba na območju občine Mokronog-Trebelno na obravnavanih Natura 2000 območjih je prikazana v grafičnih prilogah izvedbenega dela OPN. OPP je strateški del OPN in ne določa namenske rabe, temveč podaja določila in usmeritve, ki se jih med drugim upošteva tudi v izvedbenem delu OPN. Iz tega razloga namenska raba OPP ni prikazana.

Osnovna namenska raba je določena v skladu s Prilogo 1 *Pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij* (Ur. l. RS, št. 99/07). V nadaljevanju podajamo razlago rabe po Prilogi 1 omenjenega pravilnika glede na rabo Priloge 1 *Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja* (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11). Stavbna zemljišča tako vključujejo območja stanovanj, območja proizvodnih dejavnosti, mešana območja, posebna območja, območja družbene infrastrukture, območja zelenih površin, območja prometne infrastrukture, območja komunikacijske infrastrukture, območja energetske infrastrukture, območja okoljske infrastrukture, komunikacijski vodi in energetski vodi ter vodi okoljske infrastrukture in območja za potrebe obrambe. Kmetijska zemljišča vključujejo območja kmetijskih zemljišč. Gozdna zemljišča vključujejo območja gozdov. Vode vključujejo območja površinskih voda. Območja drugih zemljišč vključujejo območja mineralnih surovin, območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in območja za potrebe obrambe zunaj naselij.

3.3. OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH NA VAROVANA OBMOČJA

Izvedba OPP občine Mokronog - Trebelno s splošnimi določili lahko vpliva na vsa Natura 2000 območja:

- POO Radulja s pritoki SI3000192
- POO Mirna SI3000059

Na območju občine ni zavarovanih območij narave.

V nadaljevanju podajamo tabele z uvrstitvijo predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) (Ur. l. RS št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) na vplivnem območju Natura 2000. Zaradi narave obravnavanega projekta – Občinskega prostorskega plana, ki je skladno z ZUreP-3 opredeljen kot strateški dokument, so spodnje tabele podane informativno in veljajo za vsa območja Natura 2000 v občini, saj OPP ne opredeljuje točnejših podatkov o posegih v prostor.

Tabela 1: Informativni pregled uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura 2000 v občini Mokronog-Trebelno

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje	Daljinski vpliv	Območje
----------------	------------------	---------	-----------------	---------

		neposredn. vpliva [m]		daljinskega vpliva [m]
OBMOČJA STANOVANJ, POVRŠINE RAZPRŠENE POSELITVE IN RAZPRŠENA GRADNJA				
Gradnja nove stanovanjske ali nestanovanjske stavbe z vrtom, dvoriščem ali brez, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II	VSE SKUPINE	20	/	0
OBMOČJA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI				
Gradnja ali razširitev stavbe za rejo živali (živalske farme) s kapaciteto, ki zahteva pridobitev okoljevarstvenega soglasja	VSE SKUPINE	20	ptice, netopirji, vodni in obvodni habitatni tipi, hrošči	250
Postavitev industrijske stavbe ali skladišča	VSE SKUPINE	20	gozdne kure	250
POSEBNA OBMOČJA				
Gradnja ali razširitev turističnega kompleksa (primeroma zimskošportna središča, turistična naselja, večja kopališča z infrastrukturo, čolnarne z infrastrukturo, bungalovi, apartmaji)	VSE SKUPINE	50	belorepec, planinski orel, koconoge kure, kozača, vodne ptice, velike zveri	250
OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN				
Gradnja ali razširitev objekta za šport, rekreacijo ali prosti čas (primeroma nogometnega stadiona, športne površine s trdo podlago, vodnega zajetja za smučišče, smučarske vlečnice,...)	VSE SKUPINE	150	belorepec, planinski orel, koconoge kure, kozača, vodne ptice	250
Gradnja ali ureditev objektov za pristajanje ali za vstopno/izstopna mesta za plovila, za obratovanje čolnarne ali za delovanje naravnega kopališča v vodotokih, stoječih vodah in morju	vodne ptice, črna štoklja, stoječe vode, tekoče vode, mokrotna travišča pod gozdno mejo, obrečni in barjanski gozdovi, morski in obmorski habitatni tipi, mehkužci, metulji, hrošči, plazilci, dvoživke, cvetnice in praprotnice, sesalci (bober in vidra), raki, ribe in piškurji	10	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	20
Ureditev kolesarske ali jahalne poti	VSE SKUPINE	20	koconoge kure, belorepec, planinski orel, mali klinkač, velike zveri	300
Ureditev poti za sprehajalce na obstoječi poti na obrežju voda	vodne ptice, črna štoklja, obrečni in barjanski gozdovi, barja, mehkužci, močvirski krešič, metulji, kačji pastirji, dvoživke, plazilci (sklednica), sesalci (bober in vidra), cvetnice in praprotnice	10	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	25
Gradnja nove javne poti za sprehajalce na obrežju voda	vodne ptice, črna štoklja, obrečni in barjanski gozdovi, barja, obrečni in barjanski gozdovi, barja, mehkužci, metulji, kačji pastirji, plazilci (sklednica), sesalci (bober in vidra), cvetnice in praprotnice	25	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	100
Gradnja nove javne poti (učne ali sprehajalne)	VSE SKUPINE	10	belorepec, planinski orel, koconoge kure, kozača, vodne ptice	300
Gradnja objektov za obratovanje	Vodne ptice, morski in obmorski	100	Enako kot v stolpcu	1000

marine	habitatni tipi, ribe in piškurji, mehkužci		neposredni vpliv	
OBMOČJA PROMETNE INFRASTRUKTURE				
Gradnja avtoceste ali hitre ceste	VSE SKUPINE	1000	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	1000
Gradnja spremljajoče cestne infrastrukture (parkirišča, počivališča)	VSE SKUPINE	100	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	100
Gradnja železniške povezave	VSE SKUPINE	500	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	100
Gradnja ali rekonstrukcija pristanišča, pomolov, valobranov in drugih objektov v morju in na morskem obrežju za potrebe potniških ali tovornih pristanišč	Vodne ptice, morski in obmorski habitatni tipi, ribe in piškurji, mehkužci	2000	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	2000
OBMOČJA KOMUNIKACIJSKE INFRASTRUKTURE				
Postavitev pod- ali nadzemnega komunikacijskega omrežja (primeroma telefonski vod)	VSE SKUPINE	75	0	enako kot obm. neposrednega vpliva
OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE				
Postavitev nizkonapetostnega nadzemnega voda	0	0	bela štoklja, ujede	250
Postavitev visokonapetostnega nadzemnega voda	VSE SKUPINE	5	bela štoklja, črna štoklja, vodne ptice, ujede, netopirji	250
Postavitev podzemnega voda	VSE SKUPINE	75	0	0
OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE				
Postavitev čistilne naprave ali dograditev oz. obnova čistilne naprave za povečanje kapacitet	VSE SKUPINE	20	stoječe vode, tekoče vode, raki, ribe in piškurji, dvoživke, kačji pastirji, jame, vidra	celotno vodozbirno območje v katerega se iztekajo izpusti
OBMOČJA POVRŠINSKIH VODA IN VODNE INFRASTRUKTURE				
Izgradnja ali ureditev objektov za pristajanja ali za vstopno-izstopna mesta za plovija, za obratovanje čolnarne ali za delovanje naravnega kopališča v vodotokih, stoječih vodah ali morju	Vodne ptice, črna štoklja, morski in obmorski habitatni tipi, stoječe vode, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, mehkužci, ribe in piškurji, sesalci (bober in vidra), raki, dvoživke, plazilci (sklednica), cvetnice in praprotnice, kačji pastirji, metulji, močvirski křešič	10	Vodne ptice, črna štoklja, sesalci (bober in vidra)	50

3.4. PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

Veljavnost plana ni časovno omejena in se po sprejemu časovno izvaja do nadaljnjega. Ob upoštevanju 78. člena ZUreP-3 je potrebno v nadaljevanju uskladiti določila OPP z določili regionalnega prostorskega plana, ko bo le-ta za posamezno razvojno regijo sprejet.

3.5. POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

Na tej ravni prostorskega načrtovanja potreb po naravnih in drugih virih ni možno konkretno opredeliti.

3.6. PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI

Na tej ravni prostorskega načrtovanja predvidenih emisij in odpadkov ni možno/smiselno konkretno opredeliti. Plan ravnanje z odpadki določa na strateški ravni, kot del zasnove okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture.

4. PODATKI O VAROVANIH OBMOČJIH

4.1. VARSTVENI CILJI VAROVANIH OBMOČIJ IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČIJ

Natura 2000 območja imajo varstvene usmeritve opredeljene v *Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 48/08, 33/13, 35/13-popr., 3/14, 21/16, 47/18). Za Natura 2000 območja povzemamo splošne varstvene cilje:

- varstveni cilji na območjih Natura se z namenom ohranjati, vzdrževati ali izboljšati obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, določijo na osnovi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno
- na Natura območju kjer je prisotnih več habitatov vrst ali habitatnih tipov, zaradi katerih je natura območje opredeljeno, se upoštevajo med seboj usklajeni varstveni cilji.

Varstvene usmeritve oziroma cilji obravnavanega Natura 2000 območja so opredeljeni po Prilogi 2 *Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* in *Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023 – 2028 (vlada sprejela 4. 10. 2023)* (Priloga A in Priloga B). V **Prilogi 1** tega Dodatka (Dodatek Priloga 1) so predstavljeni varstveni cilji in ukrepi oziroma usmeritve za vse kvalifikacijske vrste in habitatne tipe.

4.2. PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ

Na območju občine Mokronog - Trebelno se poleg petih posebnih varstvenih območij (Natura območij) in petih zavarovanih območij, nahajajo še štiri ekološko pomembna območja in več območij naravnih vrednot.

a) ekološko pomembna območja

Na območju občine se nahajajo naslednja EPO:

- Radulja 63600
- Mirna 65500

b) naravne vrednote

evd. št.	ime	Kratka oznaka	zvrst	pomen
8119V	Bistrica	Hudourni reka z ohranjenim zgornjim tokom, levi pritok Mirne pod Šentrupertom	hidr., ekos.	NVLP
8205V	Laknica	Potok s poplavno ravnico, levi pritok Radulje pri Zburah	hidr., ekos.	NVLP
8560	Mirna vas-sadovnjak	Visokodebelni sadovnjak s 25 jablanami ob vstopu v Mirno vas	ekosist	NVLP
4536	Zapečar	Opuščen rudnik svinca in cinka z delno dostopnimi rovi severovzhodno od Mokronoga	geol.	NVDP
4516	Bačji potok	Desni pritok Mirne južno od Ostrožnika s povirjem pod Debencem	hidr., ekos.	NVDP
8656	Semejca	Desni pritok Radulje jugozahodno od Štatenberka	hidr., ekos.	NVLP
8657	Radov	Levi pritok Laknice vzhodno od Dolenjih Laknic	hidr., ekos.	NVLP
8494	Igmanca	Dolina potoka s ponori južno od Šentjurija	hidr., ekos.	NVLP

<i>ev. št.</i>	<i>ime</i>	<i>Kratka oznaka</i>	<i>zvrst</i>	<i>pomen</i>
4431V	Radulja	Levi pritok Krke s poplavno ravnico in povirjem v Krškem hribovju	hidr, zool	NVDP
8461	Gostinščica	Levi pritok Radulje južno od Trebelnega	hidr, ekos	NVLP
4483V	Mirna	Desni pritok Save pri Sevnici	ekos, (hidr)	NVDP
8539	Jeseniščica s pritoki	Potok z izrazitima povirnicama dolinama, levi pritok Mirne vzhodno od Šentruperta	hidr, ekos	NVLP
8636V	Glinški potok	Desni pritok Mirne pri Podlogu	hidr, ekos	NVLP
8637	Mirna vas - Lipovec	Desni pritok Radulje južno od Mirne vasi	hidr	NVLP
8554	Savrca	Desni pritok Mirne zahodno od Mokronoga z večjim mokriščem v povirnem delu	hidr, ekos	NVDP
8556	Gomilski potok	Potok s poplavnimi travniki zahodno od Mokronoga, desni pritok Mirne	hidr, ekos	NVLP
8563	Mokronog - oreh	Mogočen oreh ob cesti pri vstopu v Mokronog	drev.	NVLP
42118	Pečina v Bajerjih	Spodmol, kevdrc	geomorfp.	NVDP
42334	Prepadna na Debelem hribu	Brezno	geomorfp.	NVDP
42919	Svitla jama	Brezno	geomorfp.	NVDP
42922	Jama v Srebotnici	Poševno ali stopnjasto brezno	geomorfp.	NVDP
48397	Ribičeva jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama	geomorfp.	NVDP
48672	Skladnica	Vodoravna jama	geomorfp.	NVDP
49697	Udor na Drečjem vrhu	Jama z breznom in etažami, poševna jama	geomorfp.	NVDP
53021	Udor na Jerengi	Brezno	geomorfp.	NVDP
41372	Jama pri Brezjah	Jama z breznom in etažami, poševna jama	geomorfp.	NVDP
45677	Prepadna v Šovcu	Poševno ali stopnjasto brezno	geomorfp.	NVDP
42359	Jama v strugi Lipovca	Brezno občasni ponor	geomorfp.	NVDP
47712	Latovca	Brezno	geomorfp.	NVDP
8567	Čužnja vas - tepka	Mogočna tepka z dvema vrhovoma na Grabnarjevem vrtu v Čužnji vasi	drev.	NVLP

* Zvrsti naravnih vrednot:

drev- drevesna naravna vrednota

hidr- hidrološka naravna vrednota

ekos- ekosistemska naravna vrednota

geo- geološka naravna vrednota

geomorfp.-geomorfološka podzemna naravna vrednota

** Status:

- Z oznako V so označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km, skladno z 2. členom Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04);

c) Natura 2000 območja

Na območju občine Mokronog - Trebelno se nahajata dve Natura 2000 območij:

- POO Radulja s pritoki SI3000192
- POO Mirna SI3000059

Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi naštetih Natura 2000 območij so navedeni v Preglednici 2 v poglavju 4.4.

č) zavarovana območja

Na območju občine ni zavarovanih območij.

d) varovalni gozdovi

Na območju občine se varovalni gozdovi nahajajo v nižinskem delu, v kmetijski krajini, ki se nahaja v severnem delu občine.

e) vodovarstvena območja

Na območju občine je opredeljenih več vodovarstvenih območij, varovanih z občinskimi odloki.

f) poplavna območja

Poplavno ogrožena območja se pojavljajo po celi občini, izrazito v severnem nižinskem delu občine in v dolinah posameznih vodotokov.

g) območja in objekti kulturne dediščine

Na območju občine je prisotna kulturna dediščina različnih zvrsti.

4.3. POVZETEK PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH, PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

4.3.1. Pravni režimi

Posebna varstvena območja

Natura 2000 območja imajo varstvene usmeritve opredeljene v Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 48/08, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16, 47/18). Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu z Uredbo, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Splošne varstvene usmeritve za posega na Natura 2000 območjih določajo, da se na Natura 2000 območjih posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst,
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali,
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le ta prekinjena.

Čas izvajanja, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih

organizmov. Posege in dejavnosti naj se ne načrtuje in izvaja na pomembnejših delih življenjskih prostorov rastlinskih in živalskih vrst zaradi katerih je določeno posebno varstveno območje (npr. rastišča rastlin, gnezdišča, kotišča, dristišča, selitvene poti), razen tistih dejavnosti, ki pomembno prispevajo k doseganju ciljev varovanega območja.

c) Ekološko pomembna območja

Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 47/18) opredeljuje, da se na ekološko pomembnih območjih posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

d) Naravne vrednote

Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03) opredeljuje Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravi vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katere je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote. Naravne vrednote se praviloma ohranjajo v obstoječi rabi, ki mora potekati na sonaraven način, da ne ogroža obstoja naravne vrednote in ne ovira izvajanja njenega varstva.

e) Vode

Zakon o vodah (ZV-1) (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20) opredeljuje, da so na poplavnem območju prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna ali priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

4.3.2. Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic in stopnja upoštevanja v planu

Zavod RS za varstvo narave je dne 18.3.2025 na podlagi 69. člena Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 199/21, 23/24, 109/24, 75/25, v nadaljevanju: Pravilnik), skladno s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11; v nadaljevanju: Pravilnik) podal Oceno verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana in mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti plana na varovana območja (št. 3563-0049/2025-6). Smernice zgolj za občinski prostorski plan (OPP) občine Mokronog-Trebelno niso bile pridobljene. Postopek sprejema OPP poteka po določilih ZUreP-3.

4.4. VRSTE IN HABITATNI TIPI ZA KATERE JE NATURA OBMOČJE DOLOČENO

Vsi najpomembnejši podatki o vrstah in habitatni tipih za katere je posamezno območje Natura 2000 so v Standardnih obrazcih za opis Natura 2000 območij. Ti so v celoti povzeti v Dodatek Priloga 1. Spodaj podajamo vsa Natura 2000 območja v občinah in kvalifikacijske vrste in habitatne tipe.

Tabela 2: Podatki o Natura 2000 območjih (povzeto po Standardnem obrazcu za opis Natura 2000 območij)

Natura 2000 območje	Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi
SI3000192 POO Radulja s pritoki	navadni škržek (<i>Unio crassus</i>) (1032) črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) (1078) navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>) (1093) potočni piškurji (<i>Eudontomyzon spp.</i>) (1098) blistavec (<i>Leuciscus souffia</i>) (1131) pezdirk (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>) (1134) pohra (<i>Barbus meridionalis</i>) (1138) zlata nežica (<i>Sabanejewia aurata</i>) (1146) nežica (<i>Cobitis taenia</i>) (1149) kapelj (<i>Cottus gobio</i>) (1163) južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>) (1305) dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersi</i>) (1310) navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>) (1324) vidra (<i>Lutra lutra</i>) (1355) velika nežica (<i>Cobitis elongata</i>) (2533) jame, ki niso odprte za javnost (8310)
SI3000059 POO Mirna	ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>) (1014) navadni škržek (<i>Unio crassus</i>) (1032) navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>) (1093) sulec (<i>Hucho hucho</i>) (1105) platnica (<i>Rutilus pigus</i>) (1114) blistavec (<i>Leuciscus souffia</i>) (1131) pohra (<i>Barbus meridionalis</i>) (1138) nežica (<i>Cobitis taenia</i>) (1149) vidra (<i>Lutra lutra</i>) (1355) velika nežica (<i>Cobitis elongata</i>) (2533) koščični škratec (<i>Coenagrion ornatum</i>) (4045) veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>) (4046)

4.5. NAČRTI ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH

Za Natura 2000 območja je pripravljen Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023 – 2028 (vlada sprejela 4. 10. 2023) (Priloga A in Priloga B). Usmeritve so podane V Prilogi 1 tega Dodatka (Dodatek Priloga 1).

4.6. OPIS OBSTOJEČEGA IZHODIŠČNEGA STANJA VAROVANIH OBMOČIJ

Na območju občine Mokronog - Trebelno se nahajata dve Natura 2000 območji, ki sta navedena v spodnji tabeli.

Tabela 3: Pregled Natura 2000 območij na območju občine

Ime območja in koda	Opis (vir: Naravovarstveni atlas, oktober 2025)
SI3000192 POO Radulja s pritoki	Potok Radulja z izjemo izlivnega odseka pod avtocesto s pritoki Gostinca z Gostinčico, Lipovec, Lukovnik, Laknica, Goriški potok z Mišnikom in Dolski potok z Jesenkom, ki pritekajo iz osrednjega dela Krškega hribovja. Zgornji tok Radulje in pritokov je izstopajoč habitat navadnega koščaka, spodnji, bolj vodnati tokovi pa so optimalni za več vrst rib (kapelj, potočni piškur, pezdirk, pohra, zlata nežica, navadna nežica, velika nežica), vidro in školjko potočni škržek. V okolici zatočišča netopirjev (južni podkovnjak, dolgokrili netopir) v Zgornji in Spodnji Klevevški jami je zajet še širši potencialni prehranjevalni habitat gozdov in kulturne krajine.

Ime območja in koda	Opis (vir: Naravovarstveni atlas, oktober 2025)
SI3000059 POO Mirna	Območje obsega reko Mirno od povirja nad Gabrovko do izliva v Savo pri Sevnici. V Mirski dolini dolvodno od Doba vključuje tudi poplavno ravnico ob spodnjih tokovih Busenka, Gliniškega potoka, Bačjega potoka, Bistrice, Savrce, Stajniškega potoka, Spolovke ter glinokopna jezera v Zalogah. Mirna je izstopajoč habitat več vrst rib (sulec, platnica, blistavec, pohra, velika nežica), navadnega koščaka in navadnega škržka, mokrišča v Mirski dolini pa koščičnega škratca in ozkega vrtenca.

4.7. KLJUČNE ZNAČILNOSTI KVALIFIKACIJSKIH VRST IN HABITATNIH TIPOV NA NATURA OBMOČJU

V spodnji tabeli so predstavljene ključne značilnosti kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov Natura 2000 območij.

Tabela 4: Ekološke značilnosti in ogroženost kvalifikacijskih vrst na območjih Natura 2000 v občini Mokronog-Trebelno. Vsi podatki so povzeti po Naravovarstvenem atlasu (oktober, 2025).

Ekološke zahteve vrste/HT	Ogroženost vrste/HT	Natura 2000 območje
črtasti medvedek		
Ohranja se presvetljene gozdove, gozdne jase, strukturirane gozdne robove, površine v obnovi.	Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	SI3000192 Radulja s pritoki
navadni koščak		
Določi in ohrani se območja brez širjenja račje kuge z dejavnostmi človeka. Ohrani se prisotnost osebkov vseh velikostnih razredov na lokaciji. Ohrani se primernost habitatnega tipa ter naravna hidromorfologija voda in zastrtost potokov v gozdu. Ohranja se naravno razmerje med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka, plitvinami in globinami	Ogrožen je zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	SI3000192 Radulja s pritoki SI3000059 Mirna
južni podkovnjak		
Preprečevanje dostopa v zatočišča (jame in drugi podzemni habitati, cerkvena podstrešja, zvoniki, podstrehe drugih objektov)	Glavni vzrok ogroženosti je uporaba pesticidov pri zatiranju žuželk ter vznemirjanje na zatočiščih in kotiščih (osvetljevanje delov jam, motnje s strani obiskovalcev, vandalizem in neustrezne prenove zgradb).	SI3000192 Radulja s pritoki
dolgokrili netopir		
Ohrani se poletno zatočišče, prehranjevališča, letalne poti. Ohranja se stanje brez struktur v zraku, ki ovirajo let, nadzorovana raba jam in njihovo naravno stanje.	Vrsta je ranljiva zaradi ozkih ekoloških zahtev, zaradi katerih se na zelo omejenem prostoru zgnete pomemben del lokalne populacije. Ogroža jo pomanjkanje zatočišč ter vznemirjanje na zatočiščih in kotiščih.	SI3000192 Radulja s pritoki
navadni netopir		
Obnovi in ohrani se kotišča, zatočišča, prehranjevališča, letalne poti. Uredi se ekološkim zahtevam vrste primerno osvetljevanje objektov, posegi na objektih se ne izvajajo od 15.9. do 15.4. Zagotavlja se velike nezamrežene preletne odprtine in izboljša problematiko gvana.	Ogroža ga predvsem izguba življenjskega prostora ter neustrezne prenove zgradb in preprečevanje dostopa v zatočišča (jame in drugi podzemni habitati, cerkvena podstrešja, zvoniki, podstrehe drugih objektov).	SI3000192 Radulja s pritoki
Mrenič, pohra		

Ekološke zahteve vrste/HT	Ogroženost vrste/HT	Natura 2000 območje
Ohrani se stanje brez poribljavanj. Določi se velikost populacij. Ohrani se delež primerne habitatata (40 % območja), ekološke zahteve vrsti ustrezna kakovost vode, naravna hidromorfologija voda, obrežna lesna vegetacija, razgibana struga z meandri, strukturirana struga in brežine vodotoka ter zveznost vodotokov.	Ogrožata jo onesnaževanje voda in hidroregulacije.	SI3000192 Radulja s pritoki
		SI3000059 Mirna
velika nežica		
Določi se velikost populacije. Ohrani se delež primernosti habitatata, mivkasto in peščeno dno, obrežna lesna vegetacija, naravna hidromorfologija voda, prehodnost jezov in pregrad ter vodna vegetacija.	Ogrožajo jo uničevanje brežin in hidroregulacije, zaradi katerih se peščeni in muljasti habitat spreminjajo v kamnite.	SI3000192 Radulja s pritoki
		SI3000059 Mirna
Nežica		
Določi se velikost populacije. Ohrani se delež primernosti habitatata, mivkasto, muljasto peščeno dno, naravna hidromorfologija voda, obrežna lesna vegetacija, prehodnost jezov in pregrad ter vodna vegetacija.	Ogrožajo jo melioracije, osuševanja mokrišč in hidroregulacije, ki spremenijo strukturo dna in brežin.	SI3000192 Radulja s pritoki
		SI3000059 Mirna
veliki studenčar		
Določi se velikost populacije, ohrani se velikost habitatata. Ohrani se naravna hidromorfologija potokov v gozdu, raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih voda.	Ogrožajo ga onesnaževanje in regulacije vodotokov.	SI3000059 Mirna
kapelj		
Določi se velikost populacije in ohrani velikost habitatata. Ohrani se ekološkim zahtevam vrste ustrezen pretok voda ter temperatura vodotokov. Ohrani se naravna hidromorfologija voda, obrežna lesna vegetacija, prehod jezov in pregrad. Obnovi se raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod. Ohrani se strukturirana struga in brežine vodotoka ter zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč.	Ogrožajo ga hidroregulacije, organsko onesnaženje voda in načrtno iztrebljanje v t.i. postrvjih gojitvenih potokih.	SI3000192 Radulja s pritoki
potočni piškurji		
Velikost populacije se obnovi. Ohrani se velikost primerne habitatata, naravna hidromorfologija voda, obrežna lesna vegetacija, pesek in mulj z visoko vsebnostjo organskega materiala, počasi tekoča ali lokalno stoječa voda, kjer se useda organski material. Obnovi se prehodnost vodnih objektov.	Ogrožen je zaradi regulacij in melioracij vodotokov ter zaradi onesnaževanja vodotokov in morja.	SI3000192 Radulja s pritoki
vidra		
Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost habitatata. Obnovi se naravna hidromorfologija voda, obrežna vegetacija ter podhodi pod cesti z usmerjevalnimi ograjami in suhe brežine ob strugi pod mostom. Ohrani se prehodnost habitatov in raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vodotokov.	/	SI3000192 Radulja s pritoki
		SI3000059 Mirna
pezdirk		
Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost primerne habitatata in globoke ter počasi tekoče dele vodotoka. Obnovi se naravna hidromorfologija voda, prehodnost vodnih objektov in strukturirana struga in brežine vodotoka. Ohrani se prisotnost domorodne vrste školjk iz družine Unionidae ter	Ogrožajo ga izginjanje školjk zaradi regulacij in onesnaženja rek ter izsuševanje mrtvic in ribnikov.	SI3000192 Radulja s pritoki

Ekološke zahteve vrste/HT	Ogroženost vrste/HT	Natura 2000 območje
vodna vegetacija.		
platnica		
Ohrani se območja brez poribljanj. Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost primerne habitatata in drstišča. Obnovi se naravna hidromorfologija voda, obrežna vegetacija ter prehodnost jezov in grajenih pragov. Ohrani se zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč ter zveznost vodotokov.	Ogrožajo jo črpanje gramoza, zaježitve in premajhna lovna mera (30 cm), pri kateri ribe še niso spolno zrele.	SI3000059 Mirna
Blistavec		
Hitro tekoče, čiste vode s kamnitim dnom. Drstenje marca do maja v rečnih rokavih s prodnatim dnom. Prisotnost nevretenčarjev in drobnih alg za prehranjevanje. V Sloveniji živi v porečju Drave z Mislinjo, Mure s Ščavnico, Save, Savinje, Kolpe, Krke in Soče z Vipavo.	Ogrožajo ga hidoregulacije, črpanje gramoza in onesnaževanje voda.	SI3000192 Radulja s pritoki SI3000059 Mirna
zlata nežica		
Določi se velikost populacije. Ohrani se velikost primerne habitatata, mivkasno, muljasto in peščeno dno, naravna hidromorfologija voda, obrežna lesna vegetacija, prehodnost jezov in pregrad in vodna vegetacija.	Ogrožajo jo regulacije rek, saj s tem izginejo peščene plitvine, na katerih se hrani in razmnožuje.	SI3000192 Radulja s pritoki
navadni škržek		
Določi se prisotnost vrste. Ohrani se velikost populacije ter velikost habitatata. Ohrani se ekološkim zahtevam vrste prilagojen hidrološki režim, naravna hidromorfologija voda, naravna zoocenoza vodotoka, naravno razmerje med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka, obrežna vegetacija, položne brežine, raba prostora, ki ne onesnažuje površinskih vod in zveznost vodotokov.	Občutljiv je na onesnaževanje, zaradi katerega so najbolj prizadete populacije v majhnih potokih.	SI3000192 Radulja s pritoki SI3000059 Mirna
Sulec		
Mladi sulci sprva živijo v manjših potokih in se kasneje selijo v večje vodotoke. Odrasli so samotarji in živijo v rekah z močnim pretokom. Drstijo se v parih na prodnatih plitvinah manjših pritokov. V Sloveniji naseljuje Savo od sotočja Save Dolinke in Bohinjke dolvodno, porečje Ljubljane, Savinje, Krke, Kolpe, Sore, Mirne, redkejši je v Dravi in Muri. Je endemit donavskega porečja.	Ogrožajo ga gradnje jezov in akumulacijskih jezer ter krivolov s podvodno puško.	SI3000059 Mirna
ozki vretenec		
Zadržuje se v visokih steblikah na močvirnih travnikih in dolinskih logih, v šašu in med mahovi na barjih, v stelji obvodnih grmišč. Pogosto živi na mejah različnih življenjskih okolij, kot na primer meji med trstiščem in močvirjem ali v prehodni coni med traviščem in slanim močvirjem, lahko pa živi tudi v popolnoma suhih okoljih, kot so suhi gozdovi.	Občutljiv je na hitre spremembe vlage v življenjskem prostoru, spremembe pašnih pogojev (tolerira pašo do neke mere) in na fizične motnje. Pomembno je, da se na poplavnih območjih ohranjajo višji predeli barij in trstišč, ki predstavljajo zavetišča ob poplavih.	SI3000059 Mirna
koščični škratec		
Življenjski prostor so osončeni počasi tekoči potoki in kanali z muljastim dnom ter z zmerno do močno razvito podvodno in površinsko vegetacijo. Izogiba se zasenčenim odsekom in izvirnim predelom s hladnejšo vodo. Tako odrasli kot ličinke so plenilci. Odrasli kačji pastirji se praviloma zadržujejo v	Predvideva se, da ga ogroža intenzifikacija okolišnih kmetijskih površin ter razdrobitev in izolacija življenjskega prostora posameznih populacij.	SI3000059 Mirna

Ekološke zahteve vrste/HT	Ogroženost vrste/HT	Natura 2000 območje
bližini matične vode.		
Jame, ki niso odprte za javnost		
Življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu.	Ogrožajo jih onesnaževanje voda, množičen obisk turistov (osvetlitev, hrup) in ponekod odlaganje odpadkov.	SI3000192 Radulja s pritoki

4.8. PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU

V občini Mokronog - Trebelno so povprečne letne višine korigiranih padavin (1971-2000) različne, povprečna letna višina padavin na večini območja občine znaša 1200 do 1300 mm, na manjšem vzhodnem delu občine pa znaša 1100 do 1200 mm. Povprečna letna temperatura na zahodnem delu občine znaša od 8 do 10°C, na vzhodnem pa 10 do 12°C.

5. METODE PRESOJE VPLIVOV NA NARAVO

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov na varovana območja, je pripravljen na osnovi pregleda razpoložljive strokovne literature in podatkov.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) v 20., 21. in 23. členu opredeljuje podatke o metodah uporabljenih za ugotavljanje vplivov plana na stanje vrst oz. habitatnih tipov.

Povzeto po 20. členu pravilnika, ki vključuje ugotavljanje vplivov plana na stanje vrste oziroma habitatnega tipa:

- neposredni vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo, ki je naveden v poglavjih I do XVIII Priloge 2 tega pravilnika, na območju neposrednega vpliva. Ugotovljeno območje neposrednega vpliva za konkretni poseg v naravo se lahko razlikuje od območja neposrednega vpliva te vrste posega v naravo iz Priloge 2 tega pravilnika, če to izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin.
- daljinski vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo, ki je naveden v poglavjih I do XVIII Priloge 2 tega pravilnika, na območju daljinskega vpliva. Ugotovljeno območje daljinskega vpliva za konkretni poseg v naravo se lahko razlikuje od območja daljinskega vpliva te vrste posega v naravo iz Priloge 2 tega pravilnika, če to izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin,
- kumulativni vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo na varovanem območju, na katerem so bili po 1. maju 2004 že presojeni in potrjeni plani ali posegi v naravo ali so takšni plani ali posegi v naravo še v postopku presoje sprejemljivosti plana ali posega v naravo, v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave.

Za operativne programe in druge plane ali njihove dele, ki niso plani s področja prostorskega načrtovanja in se iz njihovega opisa tudi s sklepanjem ne da ugotoviti vseh načrtovanih posegov, ker v opisih ni konkretnih lokacij posegov oziroma iz njih ni razvidna dovolj podrobna vrsta posegov, se pri presoji sprejemljivosti matrika iz Priloge 6, skladno z določili 25.a člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11), ne izpolni. V tem primeru se za posamezne vsebine iz tega pravilnika podajo strokovne ocene za ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v skladu z določbo prejšnjega člena. Matrika iz Priloge 6 tega pravilnika se mora v takih primerih izpolniti pri presoji sprejemljivosti na ravni podrobnejšega plana ali posega.

OPP kot samostojni prostorski dokument nima prostorsko opredeljenih posegov in drugih ureditev prostora, iz česar ni možno ugotoviti morebitnih neposrednih, niti daljinskih ali kumulativnih vplivov v naravo na varovana območja. Iz tega razloga matrika vplivov za OPP ni bila izdelana, podane pa so bile strokovne ocene za ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov.

V skladu s Pravilnikom, smo presojo posledice učinkov na varstvene cilje obravnavanega varovanega območja in njihovo celovitost ter povezanost ugotavljali v naslednjih velikostnih razredih:

Tabela 5: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe planov na varovana območja

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
A	ni vpliva / pozitiven vpliv
B	nebistven vpliv
C	nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)
D	bistven vpliv
E	uničujoč vpliv

Če se podocene in ocene za katerokoli posledico učinka ne uvrstijo v velikostni razred D ali E, vplivi plana na varstvene cilje varovanega območja in njegove celovitosti ter povezanosti niso škodljivi. Če se podocene in ocene za katerokoli posledico učinka uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi plana na varstvene cilje varovanega območja in njegove celovitosti ter povezanosti pomembni in škodljivi.

6. PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH OPP IN NJEGOVI PRESOJI

Območje neposrednega in daljinskega vpliva ter vplivne skupine so se določile na podlagi Priloge 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS. št. 38/10, 3/11) in so prilagojeni glede na dosedanje izkušnje ter značilnosti posega.

Varstveni cilji so podrobneje opisani v poglavju 4.1 tega Dodatka in so opredeljeni na podlagi Operativnega programa - programa upravljanja območij Natura 2000.

Med možnimi vplivi izvedbe OPP na naravo izstopajo predvsem naslednje skupine vplivov:

- **Vplivi zaradi možnih ureditev in umestitev dejavnosti na vplivnem območju varovanih območij narave** – vpliv na POO Radulja s pritoki, POO Mirna
- **Vplivi zaradi vzpostavitve novih pohodniških in kolesarskih poti, promet in kmetijstvo** - vpliv na POO Radulja s pritoki, POO Mirna

Z izvedbo OPP pa so prepoznani tudi nekateri pozitivni vplivi na biotsko raznovrstnost.

Zaradi strateške narave presojanega programa ugotovitve o potencialnih vplivih podajamo skupaj za vsa zgoraj navedena varovana območja narave, saj se vplivi prepletajo in dopolnjujejo.

Varstvo narave ter doseganje naravovarstvenih ciljev je v plan vključeno v več členih. Ugotavlja, da ima občina dobro ohranjeno naravo z več območji varstva narave, kar ima neposreden pozitiven vpliv na zagotavljanje zdravega in kakovostnega življenjskega okolja. Hkrati je ohranjanje ugodnega stanja vseh naravovarstvenih območij pomembno tudi pri razvoju turizma, kot gospodarske panoge, ki jo bo občina preko plana razvijala in nadgrajevala. Med pomembnimi območji za občino sta med drugim prepoznani naravni vrednoti doline reke Mirne in vodotokov Laknica in Radulja. Iz navedenega lahko zaključimo, da je prepoznan pomen in ohranjenost celovitosti naravovarstveno pomembnih območij varstva narave za občino pomembno in eno ključnih gradnikov prostorskega razvoja.

Varstvo narave je upoštevano pri zasnovi prostorskega razvoja občine (12. in 13. člen), kjer je navedeno, da se na celotnem območju občine preprečuje praznjenje naselij s poudarkom na ohranjanju kmetijstva z dopolnilnimi dejavnostmi, razvoju turizma v povezavi z naravno in kulturno dediščino ter razvoju krajevnih posebnosti oziroma lokalno tipičnih obrtnih dejavnosti. Na ta način bo občina preko izvajanja plana ohranjala poselitev na način in na tistih delih občine, ki so med drugim ključni za ohranjanje poseljenosti prostora in s tem posredno tudi ohranjanje naravovarstvenih območij (preko ohranjanja krajine ter krajinskih značilnosti). Na ta način je možno zagotavljati nadaljnje ohranjanje biodiverzitete v ugodnem stanju. Pri tem je pomembno tudi določilo, da se naselja predvsem notranje razvija in dopolnjuje za potrebe krajevnega prebivalstva (13. člen).

K varstvu biodiverzitete na območju občine neposredno vplivajo določbe glede varstva kmetijskih in gozdnih površin ter območja voda (39. člen). Pri teh vsebinah so bile v predhodnih poglavjih podane usmeritve za izboljšanje plana, ki se bodo prenesle v Odlok. Na ta način bo imel plan pozitivne učinke tudi na varstvo narave.

Ureditve in umestitev dejavnosti na vplivnem območju varovanih območij narave

Na lastnosti Natura 2000 območij in zavarovanih območij lahko vplivajo vsi tisti deli Odloka, katerih posledica so:

- ureditve na naravovarstvenih območjih – Natura 2000 območjih in zavarovanih območjih
- ureditve in dejavnosti, ki bi lahko vplivale na biotsko raznovrstnost
- vzpostavitev ali nadaljevanje dejavnosti, ki lahko vplivajo na lastnosti in cilje naravovarstvenih območij (npr. turistične, športne dejavnosti ter kmetijstvo)
- posegi na gozdnih površinah oz. njihovo ohranjanje
- novogradnje in obnove GJI (daljnovodi, javna razsvetljava).

Na varovana območja narave ima lahko izvedba OPP več različnih vplivov:

- vpliv zaradi turistične in rekreacijske dejavnosti na območjih varstva narave;
- vpliv zaradi umeščanja novih dejavnosti na robna območja Natura 2000 območij;
- vpliv zaradi kmetijskih dejavnosti na robnih območjih;
- neposredni ali daljinski vplivi zaradi proizvodnih dejavnosti;
- vpliv umeščanja in izgradnje komunikacijske in energetske infrastrukture.

Za preprečitev negativnega vpliva na območja varstva narave zaradi izvajanja turistične dejavnosti, je potrebno dejavnosti prilagoditi naravnim danostim posameznega območja. Cilji upravljanja s posameznimi območji morajo biti smiselno vključeni v cilje turističnega razvoja. Na račun turizma se ne smejo slabšati lastnosti naravovarstvenih območij.

Množično obiskovanje naravovarstvenih območij lahko vznemirja živali (predvsem ptice). Urejanje infrastrukture za dostop do teh območij (npr. ceste, objekti, razgledišča) lahko pomembno poveča število obiskovalcev teh območij. Posledica povečanega obiskovanja je povečanje odpadkov in erozije na območju poti ter drugje. Hrup iz okoliških območij še širi tudi na naravovarstvena območja in vznemirja ptice in druge živali.

Robna območja naravovarstvenih območij so pomembne puferske cone, zato je potrebno ta območja urejati z vidika možnih daljinskih vplivov. Odlok o OPP ima usmeritve za varstvo narave opredeljen v 43. členu Odloka. Določeno je, da se na celotnem območju občine zagotavlja ohranjanje naravnih kakovosti in da se vsa naravovarstvena območja varuje v skladu z varstvenimi usmeritvami za posamezna tovrstna območja. Določeno je tudi, da se ohranjajo tudi prvine biotske raznovrstnosti krajine, kot so: travniški sadovnjaki, mejice, živice, posamezna drevesa, skupine dreves in gozdni otoki. Prav tako je podano določilo, da se ohranja oziroma varuje habitatne tipe, pri katerih se ohranja njihova naravna razširjenost, specifična struktura in ustrezna rada ter ugodno stanje za habitate značilnih rastlinskih in živalskih vrst. S tem je v največji možni meri zagotovljeno varstvo lastnosti naravovarstvenih območij kot tudi ohranjanje biodiverzitete v ugodnem stanju. S tem je ustrezno naslovljeno tudi varstvo biotske raznovrstnosti pri umestitvah in ureditvi dejavnosti v prostoru.

Nove kolesarske in pohodniške poti

Vzpostavljane novih pohodniških in kolesarskih poti na območju občine predstavlja manj očiten vpliv na biotsko raznovrstnost. Med cilji prostorskega razvoja (10. člen) je opredeljeno tudi zagotavljanje površin in drugih pogojev za turistični razvoj, športa in rekreacije ter z njimi povezanih spremljajočih dejavnosti. Prav tako je med cilji navedeno, da se s planom razvija kolesarske, peš in druge daljinske rekreacijske povezave med posameznimi območji aktivnosti (kulturnih, športno-

rekreacijskih, izobraževalnih, upravnih, stanovanjskih itd.). Pomen kolesarskih poti je razviden tudi iz določil 21. člena Odloka o OPP, ki se nanaša na zasnovo prometne infrastrukture. Nove kolesarske in pešpoti lahko vplivajo predvsem v primeru gradnje oziroma vzpostavitve novih poti v habitatih, kjer le-te trenutno niso prisotne. Bistveno manjši vpliv je pričakovati v primeru označbe obstoječih pohodnih poti. V primeru postavitve različne urbane opreme, kot so klopi, označevalne table ipd. je vzdrževanje le teh pomembno, saj v nasprotnem primeru urbana oprema pomeni onesnaženje okolja. Pri umeščanju kolesarskih ter peš poti se upošteva vse naravovarstvene statuse ter omejitve, ki iz tega izhajajo. Na območjih ohranjanja narave je treba omejevati vse nove posege in dejavnosti, ki bi ta območja razvrednotili. V ta območja je smiselno umeščati dejavnosti, ki so z varstvom kompatibilne (rekreacija v smislu sprehajalnih in kolesarskih poti, sonaravno kmetijstvo itd.). Ocenjujemo, da se z planom ne bo povečeval potencialni vpliv na naravovarstvena območja, oziroma se bo ta vpliv zmanjševal, ob upoštevanju usmeritev za zmanjšanje morebitnih negativnih vplivov na naravo.

Promet

S planom se opredeljuje tudi zasnova prometne infrastrukture (21. člen). Opredeljene so osnovne usmeritve predvsem za urejanje prometa v naseljih, ki se nahajajo izven naravovarstvenih območij. Preko območja občine poteka odsek železniške proge Trebnje – Sevnica. S planom se omogoča tudi umeščanje lokalnih cest ter povezav. Vzpostavljanje novih prometnic lahko v naravi povzroči fragmentacijo v večji ali manjši meri, zato je pri umeščanju novih prometnic pomembna preučitev morebitne fragmentacije habitatov. Ob načrtovanju nove prometne infrastrukture je po potrebi potrebno načrtovati prehode za živali. Umeščanje prometnic mora upoštevati območja z naravovarstvenim pomenom in se jim praviloma izogibati. Prometna infrastruktura v prostoru nikakor ne sme poslabšati biodiverzitete v prostoru ter ogroziti ciljev ohranjanja naravovarstvenih območij. Podana je usmeritev.

Turizem

Razvoj turizma je v planu opredeljen kot pomemben razvojni potencial občine, predvsem v povezavi z ohranjanjem vinogradniških območij, ohranjanju kmetijstva z dopolnilnimi dejavnostmi ter ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Na ta način bo občina reševala problematiko praznjenja naselij, s čimer se skuša ohranjati tudi značilne prvine krajine. Med cilji prostorskega razvoja (10. člen) je razvoj turizma posredno pristen med več določili; zagotavljanje površin in drugih pogojev za turistični razvoj, športa in rekreacije ter z njimi povezanih spremljajočih dejavnosti, spodbujanje razvoja dopolnilnih dejavnosti v vaških naseljih, spodbujanje prenove trškega in vaških jeder. Podane so tudi usmeritve za razvoj turizma v krajini (39. člen), kjer je določena v katerih naseljih se za turistične namene razvijajo vinogradnika območja. Navedeno je, da se rekreacija v naravnem okolju, v povezavi s turistično dejavnostjo, usmerja v naravno okolje (gozdni prostor). Razvoj turistične panoge občina vidi v tesni povezavi z vključevanjem naravne in kulturne dediščine v turistično ponudbo. Vse načrtovane ureditve turističnih območij ter infrastrukture za potrebe turizma morajo biti tako usklajene z varstvenimi statusi ter omejitvami, ki izhajajo iz njih. Razvoj turistične dejavnosti je v planu opredeljen na več mestih, predvsem v smislu usmeritev za razvoj dejavnosti po naseljih (32. člen). Razvoj turizma se načrtuje s preobrazbo območja opuščene farne v Martinji vasi pri Mokronogu, z oživitvijo projekta Makronovo, z nadaljnjim razvojem turizma na posestvu Pule na Drečjem vrhu in z razvojem eko naselja ob Radni vasi. Prav tako so podane usmeritve za razvoj turizma v vaških naseljih. Usmeritev, da se razvoj umešča v opuščena območja in že ima pozitiven vpliv na vidike ohranjanja narave. S tem se zmanjša pritisk ter možnost urbanizacije naravovarstveno pomembnih območij ter možnost trajne spremembe njihovih lastnosti. Prav tako je varstvo območij ohranjanja narave s planom določeno v 43. členu OPP.

Kmetijstvo

Kmetijska dejavnost ima na biotsko raznovrstnost pomemben vpliv. Neustrezna raba kmetijskih zemljišč z intenziviranjem površin ter prekomerno rabo fitofarmacevtskih sredstev lahko pomembno vpliva predvsem na naravovarstvena območja, ki so opredeljena na vodotokih. S tem se lahko pomembno spremenijo lastnosti naravnih vrednot ter drugih varstvenih območij. Kmetijska dejavnost lahko v prostor vnaša tujerodne vrste (ne nujno tudi invazivne).

Za ohranitev obstoječe floristične pestrosti je potrebno ohranjanje obstoječe gozdne rabe, predvsem na območju kmetijske krajine. Tam naj se ohranjajo posamezni gozdni otoki, ki omogočajo koridorsko povezljivost prostoživečim živalim ter predstavljajo krajinsko pestrost pretežno kmetijskega območja. Prav tako je pomembno, da se ohranja obvodna vegetacija vzdolž površinskih vodotokov, ki potekajo preko območij strnjenih kmetijskih zemljišč. Večja intenzivacija kmetijstva naj se ne izvaja. Kmetijske površine, kjer poteka intenzivna kmetijska pridelava, so pogosto v smislu biotske raznovrstnosti puščave. Spodbujanje ali ohranjanje sonaravnega ter tradicionalnega kmetijstva lahko povečuje biotsko pestrost v okolju. Mejice in ostale vegetacijske strukture služijo kot ekološki koridorji za netopirje in ptice ter povečujejo nabor primernih habitatov za žuželke, ptice ter preostale živalske vrste. Z povečanjem pestrosti žuželk in drugih nevretenčarjev se poveča tudi razpoložljiva hrana za ptice in druge plenilce, s tem pa se ohranja ali večja biotska pestrost okolja. Kmetijskih zemljišč, kjer bi se izvajalo intenzivno kmetijstvo, v občini ni dosti, saj jim reliefne razmere tega ne dopuščajo. V dejanski rabi kmetijskih zemljišč prevladujejo trajni travniki, ki predstavljajo predvsem ekstenzivno rabo površja. Med intenzivni rabo lahko štejemo površine, vezane na vinogradniška območja, ki tvorijo značilno krajinsko sliko. Ta območja se s planom ohranja in razvija. Zaradi razgibanega terena je intenzifikacija kmetijske dejavnosti manj verjetna, zato se bo občina s planom osredotočila na razvoj podeželja, kjer bo podpirala ekološko kmetijstvo, v povezavi s turistično dejavnostjo. Takšen pristop pomeni manjši pritisk na naravne vire, ki vsekakor vključuje tudi varstvo narave.

Na mokrotne habitate imajo pomemben vpliv agromelioracije, ki bistveno spremenilo ključne lastnosti mokrotnih habitatov. Pomemben vpliv na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost bi pričakovali v primeru, da bi v agromelioracije zajele habitatne tipe vlažnih travnikov in zmanjšale vlažnost njihovih tal, vendar je možnost za to zmanjšana z moratorijem na melioracije za osuševanje in presojanjem vplivov na okolje v postopkih pridobivanja potrebnih dovoljenj in soglasij.

Območjih proizvodnih dejavnosti

Območja proizvodnih dejavnosti imajo na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost različne vplive. Sama vzpostavitev proizvodnih dejavnosti ima na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost lahko neposreden in trajen vpliv, saj predstavlja izgubo habitatov rastlinskih in živalskih vrst. Dejavnosti, ki potekajo v posameznih proizvodnih objektih pa imajo lahko na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost tudi daljinski vpliv – predvsem zaradi morebitnega povečanja hrupa v okolju in obremenjevanja površinskih voda. Občina s planom ne opredeljuje novih, dodatnih območij proizvodnih dejavnosti, temveč skupaj preusmeriti obstoječe (razpršene) površine, v načrtovano cono v Puščavi. Slednja se nahaja izven območij ohranjanja narave.

Energetska in telekomunikacijska infrastruktura

Umeščanje energetske in telekomunikacijske infrastrukture ima lahko na naravovarstvena območja in biotsko raznovrstnost različne vplive. Vpliv je lahko neposreden zaradi izgube habitatov živalskih

in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov. Hkrati nadzemna energetska in telekomunikacijska infrastruktura, kot linijska struktura, v naravnem habitatu povzroči vsaj delno fragmentacijo habitatov posamičnih živalskih vrst. Poseke za izgradnjo nadzemne energetske in telekomunikacijske infrastrukture lahko, ob neustreznem vzdrževanju, predstavljajo žarišča za razrast tujerodnih invazivnih vrst. Z vidika vplivov na naravo so podzemni vodi primernejša rešitev. Elektrovi imajo pomemben vpliv na ptice. V občini Mokronog-Trebelno ni opredeljenih posebnih območij varstva, ki bi bila opredeljena za ptice, vseeno pa so ptice izjemno pomemben člen vsakega habitata in kot take pomembne tudi za vzdrževanje dobrega stanja na vseh Natura 2000 območjih. Električni udari imajo lahko na večje ptice pomemben negativen vpliv. Interakcije med visokonapetostnimi daljnovodi in pticami so dvosmerne: visokonapetostni daljnovodi vplivajo na ptice in ptice vplivajo na visokonapetostne daljnovode. Vplive visokonapetostnih daljnovodov na ptice lahko strnemo v tri vrste:

- smrt zaradi trkov z vodniki daljnovoda,
- smrt zaradi električnega udara in
- posredni vpliv zaradi sprememb v strukturi in funkciji življenjskega prostora ptic (Koce, 2014).

Problemato elektroudara je možno uspešno reševati s pomočjo izolacije vodnikov ob električnih stebrih. Ker do elektroudara prihaja na stebri, lahko izolacija enega metra vodnikov na vsako stran prepreči smrt osebkov, ki posedajo na stebri.

Posegi v gozd

Ohranjanje gozdnih površin in njihovih funkcij pomembno vpliva na povečanje oz. ohranjanje biotske pestrosti. Gozd varuje tla pred erozijo, blaži podnebne skrajnosti in uravnava odtekanje vode. Gozd je naravna in izvorna življenjska združba povsod v Sloveniji, razen na najvišjih gorah, vodnih površinah in močvirjih. Hkrati je življenjski prostor in zatočišče mnogih rastlinskih in živalskih vrst, ki vzdržujejo ekološko ravnovesje v vsej krajini. Poleg tega gozdne površine v ožjem prostoru povečujejo biotsko pestrost, saj se z ohranjanjem gozdnih površin ohranja tudi pestrost ekosistemov (npr. gozdni rob, gozdne jase,...). Občina s planom posredno poudarja pomen gozda v prostoru ter opravljanje vseh njegovih funkcij. Vanj se med drugim usmerja rekreacija z urejanjem poti. Hkrati je gozd prepoznan kot pomemben gradnik kulturne krajine in pripomore k njeni raznovrstnosti. S planom se tako ohranjajo prvine biotske raznovrstnosti (43. člen), kamor so uvrščeni tudi gozdni otoki. Za ohranjanje gozda in biotske raznovrstnosti v njem so podane usmeritve.

Pozitivni vplivi izvedbe OPP Mokronog - Trebnje na naravo

Več členov v Odloku navaja usmeritve in cilje, ki bodo ob izvedbi imeli na naravo pozitiven vpliv. To je ureditev odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda v tistih naseljih, kjer le-to še ni vzpostavljeno, ob upoštevanju aglomeracij. Odvajanje in čiščenje odpadnih voda je zasnovano s čistilno napravo za naselja v dolinskem delu območja in z več manjšimi lokalnimi sistemi. Območja manjših naselij in zaselkov se lahko opremljajo tudi z biološkimi in rastlinskimi ČN (25. člen).

Pozitiven vpliv na naravo bo imelo tudi zasnova prometne infrastrukture (21. člen), ki omogoča razvoj trajnostne mobilnosti in stremi k umirjanju prometa, urejanju mirujočega prometa ter kolesarskih in pešpoti. Z zmanjšanjem obremenitev iz avtomobilskega prometa se zmanjša tudi obremenitev na naravo v obliki izpustov. Izpusti SO_x, NO_x in NH₃ v atmosfero in njihove naknadne kemične reakcije ter odlaganje v ekosistemi povzročajo zakisovanje tal in vode. Odlaganje teh snovi povzroča škodo na ekosistemi. Negativni učinki zakisovanja so odvisni od potenciala zakisovanja

za posamezno onesnaževalo in lastnosti posameznih ekosistemov in materialov. Najpomembnejše onesnaževalo v prometu, ki povzroča zakisovanje, je NO_x. Poleg smrtnosti živali na cestah na račun trkov z vozili na ptice vpliva tudi hrup prometa, saj ta onemogoča zvočno komunikacijo med njimi.

Na naravo ima lahko pozitiven vpliv kombinacija določil 26., 27., 39. členov ter določil glede usmeritve razvoja naselij, dejavnosti po naseljih ter krajine. Ekstenzivna kmetijska raba ima lahko na varstvene cilje Natura območij in celovitost ekološko pomembnih območij v gričevnatem območju. Spodbujanje tradicionalne kmetijske rabe lahko pomembno pripomore k varstvenim ciljem Natura 2000 območij.

Ocenjeno je, da bo vpliv OPP občine Mokronog - Trebelno na varovana območja nebiten zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) – Zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov bodo ohranjene lastnosti, zaradi katerih imajo nekatera območja naravovarstveni status. Za zmanjšanje morebitnih negativnih vplivov na naravo je potrebno upoštevanje omilitvenih ukrepov in usmeritev.

6.1. ALTERNATIVNE REŠITVE

Alternativne možnosti prostorskega razvoja občine niso bile pripravljene. Ocenjeno je bilo, da je bolj smiselna ponavljajoča se optimizacija plana – ciljev in zasnove prostorskega razvoja. Tako tudi ocenjevanje vplivov v OP ne temelji na izbiri najboljše alternative, temveč na nadaljnji optimizaciji plana.

6.2. USMERITVE ZA IZBOLJŠANJE PLANA IN OMILITVENI UKREPI

V 21. člen naj se povzamejo naslednje usmeritve:

- Z načrtovanjem in gradnjo nove ter vzdrževanje obstoječe prometne infrastrukture naj se z namenom povezanosti ekosistemov zagotavlja ustrezne prehode za prostoživeče vrste.
- Omrežje kolesarskih poti in pešpoti ter drugih rekreacijskih poti na območjih ohranjanja narave naj se prednostno načrtuje po že obstoječih poteh ter ob upoštevanju pogojev in varstvenih usmeritev za ohranjanje zavarovanih območij, naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti.

V 23. člen naj se povzamejo naslednje usmeritve:

- Umeščanje objektov in vodov v prostor se na območjih naravnih vrednot in območjih biotske raznovrstnosti načrtuje tako, da se zagotavlja ohranjanje njihovih lastnosti. Vodi naj se praviloma izvajajo podzemno.
- Nadzemni daljinski vodi naj se izogibajo vidno izpostavljenim območjem: vrhovom, grebenom, izjemnim krajinam.
- Zaradi preprečevanja trkov z žicami daljnovodov se pri gradnji nadzemnih vodov zagotovijo za ptice varni vodi.

V zvezi z varstvom območij ohranjanja narave ter kmetijsko dejavnostjo naj se v ustrezen člen smiselno povzamejo naslednje usmeritve:

- Na večjih kmetijskih površinah se ohranjajo ali ponovno vzpostavljajo mejice, živice, gozdni otoki, vodna telesa.

- Agrarne operacije se izvajajo le na kmetijskih zemljiščih v obsegu in na način, da bo zagotovljeno ohranjanje lastnosti zaradi katerih ima območje status naravne vrednote in biotske raznovrstnosti (ekološko pomembno območje, območje Natura 2000).

V 39. člen naj se smiselno povzamejo naslednje usmeritve:

- Načrtovanje prostorskih ureditev na območjih gozdov (npr. gozdne prometnice, rekreacijske poti, razgledišča, itd.) in krčitve gozda za namene kmetijske dejavnosti mora zagotavljati varstvo zavarovanih območij, naravne vrednote in ohranjanje biotske raznovrstnosti zlasti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih.
- V območjih koridorjev ogroženih vrst in v območjih, ki omogočajo gensko povezanost njihovih populacij, se ohranja gozdove (in druge oblike naravnih prvin) v čim bolj naravnem stanju.

V zvezi z varstvom območij ohranjanja narave ter razvojem turizma naj se smiselno povzamejo usmeritve:

- V območjih z naravnimi kakovostmi se načrtuje ne množične in neagresivne oblike turizma in rekreacije v naravnem okolju. Načrtuje se prostočasne dejavnosti, ki praviloma ne zahtevajo gradnje dodatne/nove infrastrukture.
- Infrastruktura za potrebe rekreacije v naravnem okolju se ne usmerja v obvodni pas vodotokov, ki imajo na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status. Na tem območju so dopustne ureditve rekreacijskih poti le na obstoječih poteh. Gradnja novih pešpoti in drugih rekreacijskih površin naj se ne ureja.

Splošne usmeritve za izboljšanje plana:

- Na robnih delih naravovarstvenih območij se raba in dejavnosti v prostoru načrtujejo in izvajajo tako, da ne povzročijo negativnega daljinskega vpliva na ta območja.
- Vodna infrastruktura se načrtuje tako, da se omogoča delovanje naravnih procesov na vodah in ob njih.
- Umeščanje prometne infrastrukture naj se praviloma izogiba naravovarstveno pomembnih območij. V kolikor to ni mogoče naj se prometna infrastruktura umešča na način, da se ohranja povezljivost naravovarstveno pomembnih območij.
- Ohranjajo naj se posamezni gozdni otoki in obvodna vegetacija vzdolž površinskih vodotokov v pretežno kmetijski krajini, kar omogoča koridorsko povezljivost prostoživečim živalim ter predstavlja krajinsko pestrost.
- V primeru izvedbe posegov v vodotoke in vodna telesa mora biti načrtovano varstvo rib in njihovih habitatov ter ukrepi za preprečevanje negativnih vplivov. Določeni morajo biti cilji, omejitve in potrebni omilitveni ukrepi.

6.3. NAVEDBA MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE

Na območju občine Mokronog - Trebelno ni načrtovanih pobud za ohranjanje narave.

7. PODLAGE ZA IZDELAVO DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV PLANA NA VAROVANA OBMOČJA

7.1. ZAKONODAJA

- Direktiva 92/43/EGS Sveta z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Direktiva o habitatih)
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja – Okvirna direktiva o morski strategiji (2008/56/ES)
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike – Vodna direktiva (2000/60/ES)
- Direktiva Sveta z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic (79/409/EGS).
- Konvencija o mokriščih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic (Ramsar, 1971)
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (Bern, 1979)
- Konvencija o ohranjanju selitvenih vrst prosto živečih živali – Bonska konvencija (Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (Ur. l. RS – Mednarodne pogodbe, št. 18/98 in 27/99)
- Podatkovna baza ZRSVN (pridobljeno marca 2010)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19)
- Pravilnik o izvedbi presoje tveganja za naravo in o pridobitvi pooblastila (Ur. l. RS, št. 43/02)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02, 42/10)
- Program upravljanja območij Natura 2000 (2023-2028)
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Ur. l. RS, št. 31/20)
- Sporazum o varstvu netopirjev v Evropi (Zakon o ratifikaciji Sporazuma o varstvu netopirjev v Evropi (Ur. l. RS – Mednarodne pogodbe, št. 22/03)
- Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 47/18)
- Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS, št. 112/03, 36/09, 33/13)
- Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Ur. l. RS, št. 46/02)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16, 47/18)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16, 62/19)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03)
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20)
- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Ur. l. RS, št. 61/06)
- Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20)
- Zakon o varstvu podzemnih jam - ZVPJ (Ur. l. RS, št. 2/2004, 61/2006 - ZDru-1, 46/2014 - ZON-C)

7.2. VIRI

- iObčina (<https://gis.iobcina.si>, 2025)

- Geopedia (<http://www.geopedia.si>, 2025)
- Atas okolja, ARSO (http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso, 2025)
- Naravorastveni atlas, ARSO (<https://www.naravovarstveni-atlas.si/web/DefaultNvaPublic.aspx?culture=sl-SI>, 2025)
- Natura 2000 (<http://www.natura2000.gov.si/>, 2025)
- Koce U., 2014: Visokonapetostni daljnovodi v življenjskem prostoru ptic. Energetika in okolje. https://www.ptice.si/wp-content/uploads/2014/04/3_4__daljnovodi.pdf